

Mini-wywiad 3

Nauka, biznes i sprawczość — co można zrobić z doktoratem?

Wprowadzenie. Trzy kariery na styku nauki, biznesu i wpływu

Do rozmowy zaprosiliśmy troje absolwentów, których drogi edukacyjne i zawodowe rozwijały się w obszarach **nauki, ekonomii, technologii i innowacji**. Łączy ich doświadczenie pracy na styku świata akademickiego i praktyki — od kariery naukowej i badań, przez przedsiębiorczość, po działania w obszarze komercjalizacji i transferu technologii.

Ich historie pokazują, że doktorat i kariera akademicka nie muszą oznaczać zamknięcia w jednej ścieżce. Wręcz przeciwnie — mogą stać się punktem wyjścia do **tworzenia firm, rozwijania innowacji, wpływania na gospodarkę i kształtowania rzeczywistości poza murami uczelni**.

Ten mini-wywiad opowiada o **ambicji, odpowiedzialności i poszukiwaniu realnego wpływu** — oraz o tym, jak naukowa droga może prowadzić w zaskakująco różne kierunki.

Wybór studiów: ambicja, ciekawość i długofalowe myślenie

Rozmówcy wspominają moment wyboru kierunku studiów jako decyzję **świadomą, ambitną i silnie powiązaną z ich zainteresowaniami poznawczymi**.

Jeden z nich mówi o wyborze studiów jako kroku w stronę świata biznesu i zarządzania: „*W latach 90. marketing i zarządzanie wydawały się najbardziej pro-biznesowym kierunkiem.*”

Inna osoba wspomina, że decyzja była motywowana fascynacją nauką i potrzebą pracy z ambitnymi ludźmi: „*Najbardziej pociągało mnie obcowanie z naprawdę bystrymi osobami i praca z trudnymi problemami.*”

Pojawia się również wątek wyboru kierunku jako **strategicznego kroku w stronę przyszłej kariery naukowej i innowacyjnej** — studia nie były celem samym w sobie, lecz **pierwszym etapem długiej drogi rozwoju**.

W ich wypowiedziach wybrzmiewa wspólny ton: **wybór studiów jako inwestycja w potencjał, a nie szybki bilet do jednej konkretnej pracy**.

Czas studiów: intensywność, ambicja i formowanie sposobu myślenia

Studia rozmówcy wspominają jako okres **dużego wysiłku intelektualnego, intensywnej pracy i formowania sposobu myślenia**, który później okazał się kluczowy w karierze zawodowej.

Jeden z rozmówców podkreśla znaczenie akademickiej dyscypliny i koncentracji: „*Nauczyłem się umiejętności koncentracji i wejścia w tryb ‘super focus’.*”

Inna osoba zwraca uwagę na wartość rygoru poznawczego i przekonania o istnieniu obiektywnej rzeczywistości: „*Najważniejsze było przekonanie, że istnieje obiektywna rzeczywistość — niezależnie od tego, jak bardzo chcielibyśmy ją widzieć inaczej.*”

Pojawia się też refleksja o studiach jako czasie ambitnych projektów, kontaktów z inspirującymi ludźmi i pierwszych doświadczeń badawczych: „*To był czas ogromnego rozwoju — nie tylko wiedzy, ale też charakteru.*”

Rozmówcy mówią również o znaczeniu wymian międzynarodowych, kół naukowych i projektów realizowanych poza standardowym programem studiów — jako momentach, które realnie ukształtowały ich dalszą drogę.

Doktorat i kariera naukowa: między pasją a realiami

Dla wszystkich rozmówców doktorat był ważnym etapem — ale jego sens i konsekwencje postrzegają dziś w różny sposób.

Jeden z nich opisuje doktorat jako naturalną kontynuację zainteresowań badawczych i pasji do nauki: „*Kariera naukowa była dla mnie logicznym krokiem — chciałem zajmować się badaniami i rozwijać nowe idee.*”

Inna osoba wspomina doktorat jako czas intensywnego wysiłku, ale także moment konfrontacji z realiami akademii: „*Nauczyłem się, że nauka to nie tylko odkrycia, ale też granty, biurokracja i przekonywanie innych do swoich pomysłów.*”

Pojawia się również refleksja o równoległym łączeniu kariery naukowej z komercjalizacją badań i działalnością biznesową: „*Od początku starałem się nie zamykać w laboratorium — chciałem, żeby moje badania miały realne zastosowanie.*”

W ich wypowiedziach wyraźnie wybrzmiewa napięcie między **ideą nauki jako przestrzeni wolności poznawczej** a **realnymi ograniczeniami instytucjonalnymi i finansowymi**.

Nauka poza uczelnią: przedsiębiorczość, innowacje i realny wpływ

Z czasem wszyscy rozmówcy zaczęli rozszerzać swoją działalność poza tradycyjnie rozumianą akademię — tworząc firmy, inicjatywy innowacyjne, projekty wdrożeniowe i działania na styku nauki i biznesu.

Jeden z nich opowiada o zakładaniu spółek technologicznych i pracy nad komercjalizacją innowacji: *„Zrobiłem doktorat, wdrożenie, założyłem spin-off — dziś mamy kilka spółek i domykamy pierwszą inwestycję.”*

Inny rozmówca podkreśla znaczenie współpracy z biznesem i transferu technologii: *„Równolegle do pracy naukowej zajmowałem się komercjalizacją badań i współpracą z przemysłem.”*

Pojawia się też wątek pracy na styku nauki, zarządzania i innowacji — roli łącznika między światem badawczym a rynkiem: *„Moim celem stało się sprawianie, żeby rzeczy naprawdę działały — od pomysłu do wdrożenia.”*

Ich historie pokazują, że **naukowa ścieżka może prowadzić nie tylko do publikacji, ale też do realnych produktów, firm i technologii wpływających na gospodarkę.**

Kompetencje przyszłości: rygor myślenia, odpowiedzialność i interdyscyplinarność

Rozmówcy są zgodni, że **najcenniejszą rzeczą wyniesioną ze studiów i pracy naukowej nie jest pojedyncza porcja wiedzy, lecz sposób myślenia.**

Wśród kluczowych kompetencji wymieniają:

- rygor analityczny i krytyczne myślenie,
- zdolność koncentracji i pracy nad złożonymi problemami,
- odpowiedzialność za projekty i zespoły,
- umiejętność łączenia nauki z biznesem i praktyką.

Jedna z osób ujmuje to bardzo mocno: *„Nic, co człowiek wymyślił, nie jest tak naprawdę trudne — prawdziwie skomplikowana jest Natura.”*

Inny rozmówca zwraca uwagę na znaczenie współpracy zespołowej i organizacyjnej: *„Umiejętność realizacji projektów i pracy w zespole okazała się kluczowa.”*

Pojawia się też refleksja o konieczności uczenia się przez całe życie i gotowości do zmiany ról — od naukowca, przez lidera zespołu, po innowatora i przedsiębiorcę.

Zaskoczenia i korekty wyobrażeń o pracy

Wejście w świat zawodowy — zarówno w nauce, jak i w biznesie — przyniosło rozmówcom wiele niespodzianek.

Jeden z nich przyznaje, że rzeczywistość pracy akademickiej okazała się bardziej złożona i wymagająca, niż się spodziewał: *„Praca na uczelni nie pozwala na właściwe porównanie z innymi sektorami — to zupełnie inny świat.”*

Inna osoba mówi o konieczności ciągłego godzenia ambicji naukowych z realiami organizacyjnymi i finansowymi: *„Zaskoczyło mnie, jak bardzo w nauce liczy się nie tylko wiedza, ale też umiejętność przekonywania i zarządzania projektami.”*

W ich wypowiedziach powraca wspólna myśl: **kariera naukowa i innowacyjna wymaga nie tylko pasji, ale też odporności, elastyczności i odpowiedzialności za realne konsekwencje decyzji.**

Rady dla licealistów: ambitnie, odważnie i długofalowo

Na zakończenie rozmówcy kierują swoje rady do osób stojących przed wyborem studiów — zachęcając do **ambicji, odwagi intelektualnej i długofalowego myślenia.**

Podkreślają znaczenie wybierania wymagających kierunków: *„Wybierzcie najtrudniejszą rzecz, jaka Was pociąga — studia, które nie są na granicy Waszych możliwości, są stratą czasu.”*

Zachęcają do rozwijania pasji i działania ambitnie: *„Jeśli ma się pasję — warto ją realizować. Jeśli ma się szerokie zainteresowania — biznes może być dobrą drogą.”*

Pojawia się też rada, by nie bać się wymagających uczelni i wyzwań: *„Lepiej podjąć wyzwanie dobrej uczelni niż iść na skróty.”*

Jedna z osób podsumowuje to refleksyjnie: *„Jestem zadowolony ze swojej drogi — choć gdybym miał ją powtórzyć, pewne rzeczy zrobiłbym inaczej.”*

Podsumowanie — doktorat jako punkt wyjścia, nie zamknięcie

Historie tych trzech absolwentów pokazują, że **doktorat i kariera akademicka nie muszą oznaczać zamknięcia w jednym świecie**. Mogą stać się platformą do tworzenia innowacji, rozwijania firm, kształtowania polityk naukowych i realnego wpływu na rzeczywistość.

Studia i badania okazują się **treningiem myślenia, odpowiedzialności i odwagi intelektualnej** — kompetencji, które mają wartość daleko poza murami uczelni.

Dla licealistów to ważna lekcja: **nauka może być nie tylko pasją, ale też narzędziem sprawczości — sposobem na zmienianie świata, jeśli połączy się ją z działaniem**.

Studia mogą być początkiem drogi. Ale to, **jak daleko ta droga zaprowadzi**, zależy od odwagi, konsekwencji i gotowości do podejmowania ambitnych wyzwań.